

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

Kommenterad dagordning

2015-02-15

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitiekansliet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 25 februari 2015

INRIKES FRÅGOR

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

Lagstiftningsöverläggningar

2. Godkännande av A-punktlistan (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktlista.

3. Utkast till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning nr 562/2006 (EG) vad gäller stärkandet av kontrollerna mot relevanta databaser vid de yttre gränserna (första behandlingen) (sr Ygeman) = Riktlinjedebatt/allmän riktlinje

Avsikten med behandlingen i rådet
Riktlinjedebatt och allmän inriktning

Bakgrund

Förslaget kan ses som en följd av det ökade terroristhotet i Europa. Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) bjöd i sina slutsatser från den 9 och den 20 november 2015 in kommissionen att presentera ett förslag på en ändring i kodex om Schengengränserna för att möjliggöra systematiska slagningar på EU-medborgare, inklusive verifiering av biometriska uppgifter, gentemot relevanta databaser vid de yttre gränserna. Förslaget presenterades av kommissionen den 15 december 2015, som del av ett paket innehållande flera förslag på gränsområdet.

Enligt förslaget ska det vara obligatoriskt för medlemsstaterna att utföra systematiska in- och utresekontroller på personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten. Slagningar i relevanta databaser ska göras gällande såväl resehandlingar som huruvida personerna utgör hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Vid tvivel om resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet ska verifiering ske med hjälp av biometriska uppgifter. Gällande tredjelandsmedborgare föreslås det bli obligatoriskt med systematiska kontroller vid utresa gentemot relevanta databaser för att säkra att tredjelandsmedborgaren inte utgör ett hot mot allmän ordning eller inre säkerhet.

Förslaget har diskuterats vid tre möten under januari 2016 i rådsarbetsgruppen för gränsfrågor, liksom vid ett rättsrådgivarmöte i februari och diskuterades vid Coreper den 10 februari. Ordförandeskapet har vid flera tillfällen presenterat kompromisstexter för att tillmötesgå medlemsstaternas olika åsikter.

En minoritet av medlemsstaterna har motsatt sig förslaget om systematiska kontroller vid yttre gräns på personer som åtnjuter fri rörlighet, främst av resursskäl och rädsla för omfattande köbildning i gränskontrollen. Kommissionen har betonat att de systematiska slagningarna är vad som efterfrågats från de politiska ledningarna i rådsslutsatser från hösten 2015. Ordförandeskapet har inte i sina kompromisstexter gjort avsteg från ursprungsförslaget avseende de systematiska slagningarna. Sverige har drivit frågan om att läsning av biometri i pass ska vara obligatorisk i stället för ett undantagsförfarande såsom kommissionen föreslagit. Denna linje har dock inte vunnit stöd bland mer än några få andra medlemsstater.

En grupp medlemsstater har uttryckt att de möjligheter till undantag från systematiska kontroller som föreslås för land- och sjögräns vid oproportionerlig stor inverkan på trafikflödet även ska gälla för luftgräns. Detta är den utestående frågan inför rådsmötet.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Utkast till Europaparlamentets och rådets förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning och om upphävande av förordning (EG) nr 2007/2004, förordning (EG) nr 863/2007 och rådets beslut 2005/267/EG (första behandlingen) (sr Ygeman)
= Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Bakgrund

Kommissionen antog förslaget till förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning den 15 december 2015. I Europeiska rådets slutsatser från den 17–18 december fastslås att förslaget ska behandlas skyndsamt och att rådet ska finna konsensus under nederländskt ordförandeskap. Innevarande ordförandeskap har bekräftat att målsättningen är kunna avsluta förhandlingarna till RIF-rådsmötet i juni. Förhandlingarna i ansvarig rådsarbets

grupp går fort fram. De övergripande frågorna i förslaget uppe för diskussion vid informellt ministermöte för rättsliga och inrikes frågorden 25–26 januari.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

5. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Ygeman) = Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Svensk ståndpunkt

Informationspunkt. Medlemsstaterna förväntas inte avge någon ståndpunkt.

Icke lagstiftande verksamhet

6. Godkännande av A-punktslistan (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

7. Migration (sr Johansson)

a) Lägesrapport och uppföljning av genomförandet av vidtagna åtgärder

b) Kommande åtgärder: (ev.) uppföljning av Europeiska rådets slutsatser av den 18–19 februari 2016

= Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera den nuvarande situationen på migrationsområdet samt följa upp vidtagna åtgärder. Även framtida åtgärder ska diskuteras, särskilt uppföljningen av Europeiska rådet den 18-19 februari.

Dokument: -

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 6, 9 och den 27 november 2015.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till socialförsäkringsutskottet den 5 och den 26 november 2015.

Bakgrund

Under RIF-rådet den 25 februari kommer en uppföljning ske av höstens rådsmöten på migrationsområdet och av de åtgärder man beslutat vidta för att hantera migrationskrisen.

Svensk ståndpunkt

EU måste solidariskt genomföra de beslut som fattats för att gemensamt lösa migrationssituationen.

EU:s asylhantering måste fungera långsiktigt och utgöras av ett system där alla medlemsstater delar solidariskt på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd.

Det är viktigt att EU får till stånd ett bättre återvändande och ett bättre samarbete om återtagande med tredjeländer, inte minst för att få till stånd fungerande hot spots och en intern omfördelning av asylsökande.

8. Tillämpning av artikel 26 i kodexen om Schengengränserna och därmed sammanhängande frågor = Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion

Bakgrund

Artikel 26 i gränskodexen föreskriver möjligheten att återinföra tillfälliga inre gränskontroller mot en medlemsstat som allvarligt underlåter att fullgöra sina förpliktelser enligt Schengenregelverket. Detta förfarande kan tillgripas om det övergripande funktionssättet för Schengenområdet är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontrollen av den yttre gränsen och i den mån dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom Schengen.

De tillfälliga inre gränskontrollerna omfattar såväl land- som sjö- och luftgränser och får införas på en period av sex månader och förlängas maximalt tre gånger. Eventuellt kan gränskodexen tolkas så att det går att återinföra tillfälliga inre gränskontroller också vid andra inre gränser som inte gränsar mot den medlemsstat som allvarligt underlåter att fullgöra sina förpliktelser om det kan fastställas att dessa påverkas av situationen i den medlemsstat som allvarligt underlåter att fullgöra sina gränsförpliktelser.

Förfarandet enligt artikel 26 i gränskodexen måste föregås av en utvärdering av berörd medlemsstats gränsförvaltning. Om det i den utvärderingsrapport som då upprättas konstateras att medlemsstaten allvarligt underlåter att fullgöra sina förpliktelser enligt Schengenregelverket och kommissionen efter en viss tid och efter att landet i fråga getts möjlighet att vidta åtgärder för att förbättra gränsförvaltningen finner att situationen kvarstår, får den utlösa det förfarande som beskrivits ovan.

Den process som föregår förfarandet enligt artikel 26 finns beskriven i förordningen om en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket, förordning 1053/2013.

I höstas utvärderades Greklands gränsförvaltning. Rådet har nu antagit rekommendationer på förslag från kommissionen om åtgärder för Grekland att vidta för att förbättra sin gränsförvaltning. Om situationen i Grekland inte förbättras kan kommissionen presentera ett förslag till rådet om att anta rekommendationer till medlemsstaterna att återinföra tillfälliga inre gränskontroller mot Grekland. Det är frivilligt för medlemsstaterna att följa dessa rekommendationer. Om en medlemsstat väljer att inte införa dylika kontroller måste detta rapporteras och motiveras till kommissionen.

Om beslut fattas om att tillämpa förfarandet i artikel 26 innebär det inte att Grekland inte längre är ett Schengenland. Grekland skulle fortsatt omfattas av Schengensamarbetet, t.ex. det polisiära samarbetet och fortsatt kunna utfärda Schengenviseringar. En person som vill flyga från Grekland till t.ex. Stockholm skulle dock vid ankomst på Arlanda behöva gå igenom gränskontrollen och uppfylla de krav som finns i EU:s gränskodex för att få resa in i Schengen.

Svensk ståndpunkt

Se vidare i bifogad promemoria.

9. Övriga frågor

Det har ännu inte presenterats några övriga frågor.

GEMENSAMMA KOMMITTÉN PÅ MINISTERNIVÅ

1. Migration

- a) Lägesrapport och uppföljning av genomförandet av vidtagna åtgärder
 - b) Kommande åtgärder: (ev.) uppföljning av Europeiska rådets slutsatser av den 18–19 februari 2016
- = Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 7.

2. Tillämpning av artikel 26 i kodexen om Schengengränserna och därmed sammanhängande frågor

= Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 8.

3. Utkast till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning nr 562/2006(EG) vad gäller stärkandet av kontrollerna mot relevanta databaser vid de yttre gränserna (förstabehandlingen)

= Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 3.

4. Utkast till Europaparlamentets och rådets förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning och om upphävande av förordning (EG) nr 2007/2004, förordning (EG) nr 863/2007 och rådets beslut 2005/267/EG (första behandlingen)

= Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 4.

5. Övriga frågor

Det har ännu inte presenterats några övriga frågor.
